

DELIBAŠKA

Magyar Nemzeti Múzeum

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
L. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürögnyelme: „Délbácska“
Novisad. Póstatárképzéztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. szeptember 27.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél évre 240 din., egész évre 480 din. Egyszám ára békésnap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Az angol független munkáspárt a háboruellenes politika erélyesebb kidomborítását követeli a kormánytól

A leszerelés mértéke ugyanolyan legyen, mint aminőt Németországgal szemben alkalmaztak

Londonból jelentik: A független munkáspárt szeptember 30-án Brightonban özszeül évi kongresszusára. A független munkáspárt javasolni fogja, hogy a parlamenti munkáspárt, valamint a kormány

a leghatározottabb és meg nem alkuvó háboruellenes politikát folyatasson,

tekintet nélkül arra, hogy más országok kormányai milyen magatartást tanusítanak ebben a kérdésben.

Hangsúlyozzák, hogy mindennemű hadi költségvetés megszavazása összeférhetetlen

a szociálista elvekkel, ezért a párt felszólítja a végrehajtóbizottságot, hogy egy éven belül dolgozzon ki messzemenő programot, a háboru elleni, szervezett ellenállás politikájának megerősítésére.

A független munkáspárt másik határozati javaslatában felszólítja a kormányt, hogy

mozdítsa elő teljes súlyával az általános leszerelést.

A lefegyverezés mértéke ugyanaz legyen, mint aminőt Németországgal szemben alkalmaztak.

A román határon is betörték a bolgár komitácsik

A harcokban egy román telepese elesett — Számos sebesült mindkét oldalon

A bolgár komitácsik vakmerősége nem ismer határt. A délszerbiai pokolgépes merénylet után most már a román határon is betört egy bolgár komitácsik banda, amely óriási pánikot idézett elő a békés lakosság soraiban. Bukaresti jelentések szerint a komitácsik banda Kionelinoi községnél, Szilisztria mellett tört be román területre.

A kis községben kizárólag román telepesek élnek, akiket a kormány a határzónában telepített le.

A telepesek fegyverrel védekeztek a támadás ellen s a tüzharcban,

amely mindkét részről nagy heves-séggel indult meg, Kosztake Andrej telepese elesett.

A csatározás több óra hosszat tartott s ez alkalommal mindkét részen több sebesülés történt. A komitácsik az éjszaka leple alatt visszavonultak a bolgár határra. A román kormány erélyes intézkedéseket fogantatosított a komitácsik betörése ellen. Ez már a tizedik eset, hogy a komitácsik betörnek Dobrudzsába s veszélyeztetik a határmenti lakosságot.

Rettenetes orkán dühöng a floridai partok mentén

A Bahama szigetek fővárosával megszakadt az összeköttetés, egy angol gőzöst zátonyra sodort a vihar

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok Rivieriáját, a floridai partvidéket újabb elemi katasztrófa fenyegeti. Miamiából érkezett jelentések szerint, a Bahama szigetek felett tegnap óriási orkán száguldott végig, amely ijesztő gyorsasággal közeledik a floridai partok felé.

A rettenetes orkán nyomában hatalmas hősüllyedés jár és a Bahama szigetekben a hőmérséklet néhány óra leforgása alatt, a

fagypontra alá süllyedt. Az Atlanti Óceán keleti partvidékén haladó gőzösöket szikratávíró útján értesítették a közelgő veszedelemről.

Az orkánnak máris áldozatul esett egy angol gőzös.

A négyezer tonnás Domire angol teherhajót, zátonyra dobta a vihar.

A hajó léket kapott, alsó része vizzel telt meg, legénysége kétségbeesett helyzet-

ben van. Az emeletes hullámok lehetetlenné teszik a mentőcsónakok lebocsátását, úgy hogy a matrózok nem tudják elhagyni a féloldadra dőlt hajót.

Az amerikai állami meteorológiai intézet közli, hogy a tornádó, amely a Bahama szigetek irányából Florida felé közeledik napfelkelte előtt aligha éri el Florida keleti partjait. Miamiából érkezett jelentés szerint Nassauval, a Bahama szigetek fővárosával tegnap óta megszakadt az összeköttetés.

Vereséget szenvedtek a kínai lázadó csapatok

Hankauból jelentik: Csang-Fat-Kvai tábornok csapatai messzire behatoltak Honan területére, azonban nankingi jelentések szerint a honani csapatok elkeseredett harcok után visszaverték a lázadó csapatokat, amelyek legnagyobb részét lefegyverezték. A nemzeti kormány csapatai vérontás nélkül eloglalták Icsang városát.

A határátlépés megkönnyítését és a kettős birtokosok ügyét szabályozták a jugoszláv-bolgár bizottság tegnapi értekezletén

A beogradi Avala iroda jelentése szerint, a Pirotnban székelő jugoszláv-bolgár bizottság tegnap délelőtti értekezlete 9 órától fél égyig tartott.

A délelőtti értekezleten végérvényesen megállapították és aláírták annak a szabályrendeletnek szövegét, amely

a határátkelés hatósági könnyítéseit tartalmazza.

A délutáni értekezleten, a kettős birtokosok határátlépésének szabályozásáról szóló egyezményt írták alá, a két állam delegátusai.

Venizelosz görög miniszterelnök Beogradba érkezik

A beogradi Avala iroda értesülése szerint, Venizelosz görög miniszterelnök október hó első napjaiban Beogradba érkezik.

A görög miniszterelnök érkezését október hatodikára várják. Egy napra tervezett beogradi tartózkodása során, a görög miniszterelnök látogatást tesz Zsivkovics Petar miniszterelnöknél.

Venizelosz miniszterelnök beogradi látogatása után Athénbe utazik.

Hoover elnök vétót emel az új amerikai vámtarifa ellen

Párisból jelentik: A Newyork Herald washingtoni értesülése szerint Hoover elnök teljesmértékben elégedetlen azokkal a módosításokkal, amelyeket az új vámügyi törvénybe iktattak. Az elnök úgy véli, hogy a módosítások különösen kedvezményekben részesítik az amerikai ipart, a mezőgazdasággal szemben. Bizonyosra vehető, hogy az elnök vétót emel az ellen, hogy a törvény teljes egészében hatályba lépjen.

Oriási tüzvész pusztított Magyarországon

Egy Szombathely melletti község nyolcvan lakóháza leégett — Két gyermek a lángokba veszett, az anyagi kár egymillió pengő

Szombathelyről jelentik: A szombathelyi járásban lévő Szentpéterfa községben szerdán, a késő délutáni órákban borzalmas tüzvész pusztított. A tűz egy pajtában keletkezett, majd hamarosan átterjedt a szomszédos lakóházakra is, úgy hogy rövid idő alatt

nyolcvan lakóház és negyven gazdasági épület a lángok martalékká vált.

A hatalmas tüzvész lokalizálására az összes környékbeli tűzoltók kivonultak, azonban ez nem volt elegendő, úgy hogy Szombathelyről is segítséget kellett kérni. Végre éjjelután egy óra tájban, hosszas erőfeszítés után a tüzet sikerült lokalizálni.

Az eddigi megállapítás szerint a tüzet gyermekek okozták, akik egy pajta körül tüzzel játszadoztak.

A tűznek két halálos áldozata is van. Tekries István gazda öt esztendőes kis leánya a lángokban lelte halálát, egy másik kisgyermek eltűnt, egész bizonyos, hogy ő is hasonló sorsra jutott.

A tüzvész elhamvasztotta a lakosság egész esztendei betakarított termését, a háziállatokat, sokhelyen az igásállatokat is. A falu alsó felén minden ház elpusztult, mind össze két cseréptető ház maradt többé-kevésbé épségben. Az anyagi kár meghaladja az egymillió pengőt.

Négyszáz személyes óriás-léghajót építenek Angliában

Az új léghajót uszó alvázzal szerelik fel

Londonból jelentik: A Daily Chronicle közli, hogy a hínoveri léghajóépítő telepen legközelebb óriási léghajó építenek, amelynek méretei felülmúlják az összes eddigi léghajók méreteit. Az óriási léghajó hosszúsága 350 láb, köbtartalma 12 millió köbláb, 14 motorral rendelkezik és négyszáz utast vihet majd magával.

A léghajó kizárólag a tenger felett fog

közlekedni és a hidroplánok mintájára uszó alvázzal szerelik fel. Az alvázat a horgonyzás alatt 300 tonna vízzel töltik meg, a vizet a felszállás előtt kiszivattyúzzák.

A léghajó helyiségeit a legnagyobb kényelemmel és fényűzéssel rendezik be. A telepen lévő hangárokat lényegesen ki kell majd bővíteni.

Az angol sajtó továbbra is bizalmatlan az angol-orosz tárgyalásokkal szemben

A tárgyalások arra irányulnak, hogy Anglia újabb kölcsönt adjon Oroszországnak

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint Doygalevszkij párisi orosz nagykövet tegnapelőtti tulságosan bizakodó nyilatkozata zavarba hozta az angol kormányt. Doygalevszkij valószínűleg figyelmeztetett azokra a nehézségekre, amelyeket tulságos ösztönöségeivel előidézett. Remélik, hogy legközelebb alkalmazkodik a diplomáciai titoktartás követelményeihez.

A Daily Mail szerint a szovjet adósságok kérdésének megbeszélésére majd külön

megbizottat küldenek Londonba, aki a következő javaslatokat fogja tenni:

"Az orosz háborús adósságokat, a szovjetnek az ellenforradalmi offenzíva alapján jelentkező ellenköveteléseinek betudásával likvidálják. Az orosz államkincstárrel szemben fennálló magánköveteléseket a szovjet ki akarja egyenlíteni és ezért új kölcsönt vesz fel Angliában.

A lap szerint ezek a javaslatok lényegében arra irányulnak, hogy Anglia még további kölcsönöket nyújtson a szovjetnek.

Kiss Béla, a cinkotai tömeggyilkos elesett a francia idegen légióban

Magyar származású legionisták tragédiája Marokkó földjén

Párisból jelentik: A francia idegenlégió egyik marokkói telepén a napokban átlőtt fejjel, holtan találták Kovács János 30 éves legionista őrmestert. Kovács, aki aradi származású, szinte az iskola padjaiból került ki a frontra és a háború vége felé tiszti rangra emelkedett. A háború után kikerült

Franciaországba, majd az idegen légióba állt be. Éveken át teljesítette a legrettenetesebb szolgálatot Marokkóban és elérte a legmagasabb rangot, ami legionista számára hozzáférhető, őrmester lett. A napokban kora reggel holtan találták ágyában, öngyilkossága okát nem tudják.

Ugyancsak marokkói jelentés megerősíti

SIEMENS PROTOS

villamos

fűző és fűtőkészülékek

PORSZIVÓK

részletfizetésre

Képviselet:

ALTERNO-RELAIS

villamososztály, Novisád
Tel. 24-14, 24 87

ti azt a hírt, hogy Kiss Béla, a hírhedt cinkotai tömeggyilkos, aki annakidején pléhdobozokba forrasztva ásta el áldozatait néhány évvel ezelőtt Fenyves Béla név alatt az idegenlégióba lépett, ahol a 8648-as törzsszámot kapta. Ő is felvitte az őrmesteri rangig. Kiss Béla nemrégiben egy kisebb csatározás során két haslövést kapott. Egy magyar származású sebesültvivő sietett segítségére, akinek Kiss Béla elhaló hangon a következőket mondotta:

— Ne vigyen el, ugys itt az ideje, hogy meghaljak. Kiss Béla vagyok, a cinkotai tömeggyilkos, én öltem meg az asszonyokat, Magyarországon keresnek.

A sebesültvivő megindult vele a kötőhely felé, de Kiss Béla utközben meghalt. A katonai temetőben földelték el.

Tulnyomóan derült, száraz, nappal enyhe, éjjel hűvös idő várható

Megenyhült az idő. — Tegnap délnél 18 fok volt a hőmérséklet Novisádon

Az időjárás helyzetét nagykiterjedésű anticiklon jellemzi, amelynek centruma Középeurópa felett helyezkedett el. A nagy légnomás Dél- és Délkelet-Európa fölé is kiterjeszkedett, úgy hogy a nyomában járó légáramlás hűvös időt idéz elő. A depresszió északnyugatra vonult el. Az európai időjárás jobbra csendes, derült és száraz. Hazánkban a keleti részekben az ég felhős, a nappali hőmérséklet mindenütt 1-2 fokkal emelkedett. A legalacsonyabb éjjeli minimum 5 fok volt.

A meteorológiai intézetek prognózisa szerint

tulnyomóan derült, száraz, nappal enyhe, éjjel hűvös idő várható.

A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes városaiban:

Beograd 8, Zagreb 13, Ljubljana 9, Velenko Gradiste 7, Novisád 9, Vrsac 11, Koviljaca 10, Sarajevo 10, Uzsice 9, Kragujevac 7, Zajecsar 7, Nis 9, Koszovszka Mitrovica 20, Szkoplje 10, Stip 10, Prilep 9, Pety 14, Mosztár 15, Kraljevo 8, Bród 11, Krusevac 7.

Kisebb esők voltak Kragujevácon, Kraljevon és Krusevácon.

Vucsitrban tegnap reggel havazott s kisebb havazások voltak még Béla Palánkán és az Ivanica hegységben.

A petrovaradini meteorológiai állomás jelentése szerint az országban tulnyomóan felhős, szeles idő volt, átmeneti kiderüléssel. Novisádon derült, mérsékelt szeles idő várható, átmeneti borulással. A hőmérséklet 5-16 fok között fog váltakozni.

Novisádon tegnap délnél 18 fok Celsius volt a hőmérséklet.

Titokzatos gyilkossági kísérlet történt a napokban a mladenovác-leszkováci vonalon közlekedő egyik tehervonaton

Eddig még ismeretlen okból két fiatalember fojtogatni kezdett egy 17 éves leányt, majd kidobták a robogó vonatból

Hétfőről keddre virradó éjjel borzalmas esemény történt a Mladenovác és Leszkováci közötti vasuti vonalon, amelynek részletei csak most kerülnek napvilágra. Két csacsaki fiatalember egy tehervonatra csábitott egy koznicai leányt s eddig még ismeretlen okokból

a robogó vonatból kidobták a leányt, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett s most a halállal vívódik a mladenováci kórházban.

A rejtélyes eset előzményei a következők: Protics Sztanko és fivére, Protics Mihajlo csacsaki fiatalember a napokban rábeszéltek Dragicevics Zsivka 17 éves leányt utazzon velük Beográdba, ahol meglátogatják Zsivka Beográdban élő fivérét, Zsivka aki már régóta nem látta fivérét, örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a fiatal emberek társaságában Beográdba utazzon.

Mindhárman még aznap vonatra ültek s Beográdba utaztak, ahol azonban arról értesültek, hogy Zsivka fivére, aki egyébként vasuti tisztviselő, hivatalos ügyekben Délserbiában tartózkodik. A két fiatalember ekkor azt az ajánlatot tette a leánynak, utazzanak haza Mladenovácon és Leszkovácon keresztül, mert így hamarabb térhetnek vissza Csacsakra. A leány beleegyezett s a fiatalemberrel a mladenováci személyvonatra szállt. Az utasok este érkeztek Mladenováca, ahol azonban arról értesültek, hogy a legközelebbi vonat csak éjfél után két órakor indul Csacsak felé.

— Ez tulkéső — mondotta Protics Sztanko — legjobb lenne, ha egy tehervonatra szállnánk, hátha előbb érünk haza.

Félórával később csakugyan egy tehervonaton indult Csacsak felé. A fiatalember a leány ekkor

belopódtak az egyik teherkocsiba s anélkül, hogy valaki is észrevette volna őket, a tehervonaton folytatták utjukat Csacsakra.

Amikor a vonat elhagyta a graboveci állomást és Kopljári felé közeledett,

a két fiatalember váratlanul a leányra vetette magát, fojtogatni kezdték, majd amikor a leány eszméletlenül terült el a padlón, a teherkocsi ajtaján keresztül kidobták a vasuti töltésre.

A szerencsétlen leány, akiről a fiatal emberek azt hitték, hogy meghalt, a másik sínparra zuhant, ahol néhány perccel később a vasuti őr bukkant rá. Miután időközben közeledett a Csacsak felől jövő személyvonat, a vasuti őr tilosra állította a pályát s a szerencsétlen leányt az aranygyelováci vasuti állomásra vitte, ahol azonnal jelentést tett az esetről feljebbvalóknak.

Protics Sztanko és Mihajlo időközben tovább utaztak a tehervonattal, amikor azonban a vonat Doroszava állomásra érkezett, a vasuti fékező észrevette a két utast, akiket mint „potyautasokat” átadott a csendőrségnek. A hatóságok ekkor még nem sejtették, milyen bűn terheli a két fiatalember lelkét. A rémdrámá csak másnap derült ki, amikor beérkezett az aranygyelováci csendőrség jelentése. Amikor a két fiatalember tudomást szerzett, hogy a leány nem halt meg, Protics Sztanko így kiáltott fel:

— Kár! Úgyesebben is végezhetünk volna vele!

Amikor a csendőrségen megkérdezték, miért követték el a gyilkossági kísérletet, a fiatalemberek így válaszoltak:

— Mert szégyent hozott a családjunkra!

A fiatalemberek minden további felvilágosítást megtagadtak, úgy hogy a hatóságok még mindig nem állapíthatták meg, a véres esemény tulajdonképpen okát.

A tetteseket vasraverve kísérték a mladenováci ügyészség fogházába. Dragicevics Zsivko állapota reménytelen.

A kivégzett Odobasics haramiavezér büntársait a mitrovicai fegyházba szállították

A mitrovicai temetőben temették el Odobasics holttestét, mert a család nem teljesítette a halálraitelt utolsó kívánságát

Odobasics Iván haramiavezér kivégzésével lezárult az annak idején nagy feltűnést keltett gyilkosságok története, amelyeket a rablóbanda a Szerémségben követett el. Odobasics büntársait, akik kegyelmet kaptak s halálos ítéletüket életfogytiglani, illetve husz évi fegyházra változtatták át,

tegnap szállították a mitrovicai fegyházba büntetésük kitöltése végett.

Jocics Milán életfogytiglani időtartamra vonul be a mitrovicai fegyházba, Misics Lázár husz esztendei, Milosevics Zsivota pedig nyolc évi fegyházbüntetését tölti ki. Odobasics bandájának tizenegy tagja

közül még csak kettő van szökésben, akiket a legszorgosabb kutatás dacára sem sikerült kinyomozni. Valószínű, hogy a rablók a román határon szöktek át s most ott folytatják garázdálkodásukat.

A kivégzett Odobasics holttestét tegnap a fegyencek temetőjében helyezték el. A temetés a város költségén történt.

Erdekes, hogy a rablóvezér családja nem teljesítette Odobasics utolsó kívánságát s holttestét

nem szállította el szülőfalujába.

A temetésen sem jelent meg senki a családtagok közül s így a kivégzett rablóvezér teljes részvétlenség mellett földelték el.

Nagy zürzavar a noviszádi kerékpárdzsungelben

A rendőrség most már erőlyesen hozzálát a kerékpárkérdés rendezéséhez. — Eddig hatszázán jelentek meg a rendőri bizottság előtt. — Vasárnap általános kerékpár-razziát tartanak

A noviszádi rendőrség közlekedésügyi osztálya már hétfő óta végzi a kerékpár-igazolványok újabb ellenőrzését, egyben pedig minden egyes kerékpár rendszámát plombával látja el az esetleges visszaélések elkerülése végett. Nem csekély feladatra vállalkozott Ma encsics Rodoljub rendőrkapitány, amikor a főkapitány intézkedése értelmében elhatározta, hogy rendet terem a noviszádi kerékpár dzsungelben. Csak most bontakozik ki.

milyen óriási zürzavarok vannak a kerékpár-igazolványok és a rendszámok körül.

Eddig már nagy számban jelentkeztek olyanok, akiknél a rendszám csak „mellék szerepet” játszott s egyáltalában nem volt megtalálható a kerékpáron. Sokan láthatatlan számokkal jelentek meg a bizottság előtt, többen pedig rozsdás töredezett, kifakult és kettészelt táblácskákkal, amelyekről még a legjobb akarat mellett sem lehetett a rendszámot leolvasni.

A rendőrség minden ilyen láthatatlan számú táblácskát új rendszámmal cserél be s a kerékpártulajdonos köteles ezentul a lepiombált rendszámot látható helyen elhelyezni.

A főkapitányság közlekedésügyi osztálya felszólította az összes kerékpárkereskedőket, hogy a tulajdonosoktól esetleg visszavett kerékpárok rendszámait azonnal szolgáltatassák be a rendőrségnek.

Ismételten megtörtént ugyanis, hogy olyan kerékpártulajdonosok, akik részletre vásárolták a kerékpárt, rendetlenül fizették a részleteket, aminek azután az lett a következménye, hogy a kerékpárkereskedő visszavette a kerékpárt, a rendszámmal azonban a kerékpártulajdonosok valóságos üzérkelést bonyolítottak le s azokat jó pénzért olyanoknak adták el, akiknek nem volt rendszámuk. Ezt akarja most a rendőrség megakadályozni azáltal, hogy a kerékpárkereskedőket a rendszám visszaszolgáltatására kötelezte.

Noviszádon körülbelül 3000 kerékpár van, a tegnapi napig azonban mindössze 600 kerékpártulajdonos jelent meg a város háza udvarán működő rendőri bizottság előtt. Igaz ugyan, hogy a rendszámok kicserélése és leplombálása meglehetősen hosszú időt vesz igénybe, a rendőrség mégis kevesit az eddig jelentkezett kerékpártulajdonosok létszámát, miért is felszólítja a kerékpártulajdonosokat, hogy feltétlenül jelentkezzenek a rendszámok leplombálása illetve kicserélése végett, mert az, aki ezt elmulasztja

szigorú büntetésben részesül.

Ma encsics rendőrkapitány egyébként kijelentette, hogy

vasárnap általános kerékpár-razziát tart a városban s akit ez alkalommal plomba nélkül érnek az utcán, azonnal előállítják a rendőrségen.

A rendőrség elhatározta, hogy erőlyesen rendet terem a kerékpárrendszámok körül és minden mulasztást a legszigorúbban megbüntet.

— A csődönkívüli kényszeregyezségi törvényjavaslatot tárgyalja a törvényhozó bizottság. Beográdból jelentik: Srksics Milan dr. igazságügyminiszter a legfelsőbb törvényhozó bizottság elé terjesztette a csődönkívüli kényszeregyezségről szóló törvényjavaslatot.

Az osztrák kormány tegnap délután hivatalosan bejelentette lemondását

Schober volt rendőrfőnök, az új kancellár, összeállította kormánya névsorát

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács tegnap délután 3 órakor ülést tartott, amelyen Streeruwitz kormány hivatalosan bejelentette lemondását. A lemondással kap-

csolatosan valamennyi osztrák újság örömmel üdvözli Schober volt rendőrfőnököt, mint leendő szövetségi kancellárt. Több lap úgy véli, hogy Schober a külföld bizalmá-

Schober rendőrfőnök,

Streeruwitz

nak megerősítésére valószínűleg átveszi a pénzügyi tárcát. A Tag című lap számol az-
al a lehetőséggel is, hogy

a Heimwehr alakulatok és a szocialisták szeptember 29-re tervezett gyűléseit, a kormányváltásra való tekintettel nem tartják meg.

Az új kormány összetételét illetőleg tegnap a délelőtti órákban az a hír terjedt el, hogy az új kormány nem lesz teljesen hivatalnok kormány, mert a kormányban a többségi pártok is helyet nyerne. A keresztényszocialisták részéről a felfelügyeli miniszteren kívül a hadügyminiszter is a kormányban marad és egyúttal helyettes kancellár lesz. A nagynémetek továbbra is megtartják az igazságügyi tárcát, míg Schumy helyettes kancellár, aki a gazdasági szövetség tagja, más tárcát, valószínűleg a belügyi tárcát kapja.

A déli órákban a parlamentben bizonyos nehézségekről esett szó melyek állítólag a gyors kormányalakítás útjába állának, különösen abban a kérdésben, hogy az új kormányban a Heimwehr képviselői is helyet foglaljanak.

A bécsi tőzsde megnyugodott. Pénzügyi körökben örömmel üdvözlik Schober kancellárságát, mert biztosítékot látnak benne, hogy meg fogja (szilárdítani a külföldi bizalmát Ausztria iránt.

A nemzetgyűlés tegnap ülést, miután Gürtler elnök bejelentette a kormány lemondását, délután 6 óráig félbeszakították. Délután 5 órakor a főbizottság ült össze, hogy a kormány megalakításáról tanácskozzék. Hirszerint az új kormányban a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszteri tárcát dr. Hainisch volt szövetségi kancellárnak ajánlják fel.

Tíz évi fegyházra ítélték egy vakmerő szubotikai kalandort

Példás büntetést szabott ki a beográdi felebbviteli bíróság

A beográdi felebbviteli bíróság feltűnést keltező ítéletet mondott egy vakmerő kalandor bűnügyében, aki egy 17 éves urileány elcsábításával vádoltan állott a bíróság előtt. A vádlott Sztosics Dragoszláv volt szubotikai detektív, aki a múlt évben, amikor hivatalos ügyekben Beogradban tartózkodott, fondorlatos módon elcsábította egy szerbiai uricsalád 17 éves leányát.

A kislány több társnőjével kirándulásra volt Beogradban, a Teraziján azonban eltévedt és elszakadt társnőitől. Kétségbeesésében a vasuti állomásra rohant a fiatal leány, ahol megszólította Sztosics Dragoszláv s különböző ürügyek alatt egy közeli vendéglőbe csábította, ahol kit tta és megrentotta a magával tehetőlen lányt.

Az elsőfokú bíróság négy évi fegyházra ítélt a vádlottat.

a felebbviteli bíróság azonban tízévi fegyházra emelte fel a vádlott büntetését,

s ezzel olyan elrettentő példát statuált, a mely bizonyára véget vet a beográdi aszfaltkoptatók garázdálkodásának.

Az angol sajtó a font árfolyamát félti a külföld nagyszabású angol arany vásárlásaitól

Az angol bank tegnapi ülésén egy százalékkal emelte a leszámítolási kamatlábát

Londonból jelentik: Az angol sajtó a legsúlyosabb aggodalommal kíséri, az arany-
nak Angliából való szakadatlan kiáramlását. A Times szerint

az angol bank aranytartáléka egy év alatt negyvenkétmillió fonttal csökkent,

ugy hogy az aranytartalék jelenleg csak 133.200.000 fontot tesz ki.

Az angol bank tegnapi ülésén, a bank-kamatlábát 5,5 százalékról 6,5 százalékra emelte fel.

Jölinformált körök nem tagadják, hogy a bank-kamatláb emelése hátrányos következményekkel járhat a termelésre, de hangsúlyozzák, hogy ez még a kisebb baj volna. Sokkal súlyosabb volna a helyzet, ha az angol font nemzetközi árfolyama megingana. Ez pedig az állandó aranyveszteségek miatt idővel elkerülhetetlen volna.

Stockholmból jelentik, hogy a svéd nemzeti bank tegnapi ülésén, 4,5 százalékról 5,5 százalékra emelte fel a leszámítolási kamatlábát.

Vasárnap kezdődnek a noviszádi őszi futtatások

A nevezéseket tegnap lezárták. — Az első nap programja érdekes küzdelmeket ígér. A harmadik versenyszám győztesét kisorsolják a közönség között

A noviszádi urlovasok egyesülete vasárnap délután rendezi első őszi futtatását a szajlovói lóverseny pályán. A nevezések a következők:

1. Falusi tenyésztésűek és félvérűek versenye: Szvita (Dafinics Riszta), Sumadija 2 (Dragicevics Radoszav), Cicuska (Blagotics Retko), Szertelen (Terzics Fivérek), Katinka (Veszelinovics Nikola), Ljutica Bogdan (Miloszavljevics Tadija), Fúrge (Lelbach Gyula), Napsugár (Lelbach Gyula), Pravda (Futaki ménés), Zseneva (Ljubicevói ménés), Zsupljanka (Ljubicevói ménés), Intrigant (Karagyörgyevói ménés), Ben-Hur (Popovics Zsivan).

2. Kétévesek vigaszversenye. Jaszenica (Badzsak Szimka), Titanic (Dr. Dungerezski Gedeon), Sonja (Dr. Dungerezski Gedeon), Alchimist (Dr. Dungerezski Gedeon), Napsugár (Lelbach Gyula), Gazi Mesztan (Brkics Milorad), Orlov (Dr. Dungerezski Gedeon), Jadran (Karagyörgyevói ménés), Jabucsilo (Karagyörgyevói ménés), Flirt (Dungerezski Gyoka), Paranema (Dungerezski Gyoka), Diagoras (Dungerezski Gyoka).

3. Nemzetközi prémium verseny. Druga (Tomics Miodrag), Titan (Veszelinovics Fivérek), Romeo (Dr. Dungerezski Gedeon), Boszanac (Georgijevics Marko), Sanda (Dr. Sola Vukan).

4. Általános verseny. Mimi (Radojesics Dusan), Negro (Tomics Miodrag), Oszvetnik (Brkics Milorad), Cilla II (Lelbach Gyula), Goud Hope (Futaki ménés), Romeo (Dr. Dungerezski Gedeon), Rizi-Bizi (Dr. Dungerezski Gedeon), Olas (Dungerezski Gyoka), Kanda (Sola Veszelin), Ibar (Karagyörgyevói ménés).

5. Nagy akadályverseny. Antinea (Eichborn istálló), Pobednik (Mojics Milovan), Futórozsa (Sosics József), Faluroszsa (Lovas Mihály), Suti (Rigi A.), Banacsanka (Deszovics Milan), Miniatur (Pugovicsikov A.)

6. Katonatiszti akadályverseny. Suti (Rigi kapitány), Boszanac (Georgijevics alezredes), Bravur (Risztics hadnagy), Violetta (Penava Dragutin főhadnagy), Aida (Pugovicsikov kapitány), Banacsanka (Deszovics Milan kapitány), Szepes (Csolak—Antics tábornok), Julcsa (Dinics Tasza ezredes), Ál-mom (Georgijevics alezredes).

A futtatás délután 2 órakor kezdődik, Noviszádról a versenyvonat délután 1 óra 30 perckor indul Szajlovóra. A harmadik versenyben a győztes lovat kisorsolják.

Belépőjegyek elővételben a „Szlávia“ könyvkereskedésben, a „Rad“ dohánytözsdeben, Lipkovic dohánytözsdeben, Romanovics dohánytözsdeben és a „Putnik“ menetjegyirodában.

A cseléd

(Családi jelenet)

Feleség: (berohan) — Nem ezt nem lehet tovább kibírni ezzel a leánnyal.

Férj: — Mi az szivem. Mi történt?

— Képzeld. Most, 11 órakor mondja nekem az elkészedett teremtés, hogy nincs egy tojás sem idehaza. Malvinék jönnek ebédre és tortát akartam sütni. Hát hallottál már ilyent?

— No de szivem, küldd le, itt a fűszeres a házban...

— Mit? Hogy küldjem le?

— Igen. Egy perc az egész.

— Ugy? (átmenet nélkül sirva fakad).

Vedd tudomásul, hogy e perctől kezdve nem vagyok többé a feleséged. Elváltak. Haza megyek a mamához. Ezt érdemeltem tőled hat évi hűségemért...

— De angyalom, az Istenért...

— Így még nem éltek vissza egy aszszony bizalmával, aki mit sem sejtve türt egy áruló férj oldalán évekig.

— No de egyetlenem...

— Hat évi önféldozás után kellett rájonnöm, hogy egy e'lenségemhez kellett feleségül mennem, aki aljasul elárult és törbecsált...

— De az Isten szerelmére. Megörjitesz. Mi rosszat mondtam? Mikor csaltalak törbe?

— Ne is próbáld tagadni. Azt mondtad, küldjem le a cselédet tojásért.

— Igen, ezt mondtam.

— Ezt! Hogy küldjem le. Most, mikor az ebédő nincs leporolva, a háló nincs felvive've, a fürdőszoba úgy áll, ahogy kiszá'ltál belőle. És az ebéd még félig sincs feltéve.

— Igazad van drágám. Szidd össze azt a franyag teremtést!

— Hanyag? Gonosz, lelketlen, aljas teremés, aki nem érdemli meg, hogy ilyen helyen szolgálhat.

— Be atom és nem türöm tovább. Nem hagyom, hogy ez a komisz némbor elkésertes az életedet. Még ma nézünk egy rendes cseléd után.

— (Dermedten rábámul.)

— Igen, igen. Még ma kidobjuk és keresünk egy megfelelőt. Irgalmas Isten, mi bajod?

— (Némán ráborul az asztalra. Egész testét rázza a görcsös zokogás.)

— De az Istenért, szó'j, mi van veled?

— Ne nyulj hozzám. Egy percig sem maradok a házadban. Megyek. Még ma beadom a válópert.

— (A fejét tapogatja, hogy nem álmodik-e?)

— Te szörnyeteg, te gyilkos, te haramia! Egy szavam sincs többet hozzád! Megyek!

— Egy lépést sem mész innen, míg meg nem magyarázod...

— Egy percig sem maradok tovább itt. Azután akár el is küldheted a cselédet. Megteheted.

— Hát nem akarod elküldeni?

— Elküldeni? Most, amikor végre be-tanítottam.

— De ha olyan gonosz, aljas teremtés...

— Igen. Végre van egy rendes cselédem aki elvégez mindent és te elküldenéd.

— De szivem, nézd, ha tönkre mész mellette. Lefogysz. Te magad mondtad.

— Itt álljak újra cseléd nélkül és bajlódjak egy másikkal?

— De ha olyan lelketlen, gonosz, ütölsz teremtés...

— Hiába akarod ezt elhitetni velem. Neked nem kell az ilyen cseléd. Félsz, hogy ráérek mellette egy szabad lélekzetet venni, vagy Isten ments egyszer hangversenyre elmenni. A te zsugoriságod. A te féltékenységed. Így akarsz a háztartáshoz láncolni.

Még nem találták meg a Varazsdin közelében lezuhant francia léggömb pilótáját

A beográdi francia konzul köszönete a jugoszláv hatóságoknak

Beográdból jelentik: A beográdi francia konzul tegnap hosszabb beszélgetést folytatott az Avara iroda munkatársával, a Varazsdin környékén lezuhant francia léggömb ügyében. A legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a jugoszláv hatóságok munkájáról, amely lehetővé tette, hogy a szerencsétlenség ügye gyorsan és a körülményekhez képest kielégítő módon ismeretessé vált.

— De esküszöm...

— Így akarsz tönkre tenni, mint ahogy a fiatalságomat tönkretetted. Hogy egy néma rabszö'ga módjára itt vénüljek meg fiatalon...

— No hát kérlek szépen...

— Végre van egy cselédem, aki nem lop, nem tör, nem zuz, nincs kedvese, aki do'gozik, mint egy állat és ak'ire vigyáznom kell, mint a szememre, hogy el ne csajják tőlem és akkor jössz te és elküldöd...

— De egyetlenem, eszem ágában sincs elküldeni.

— Oda fogsz te á'lni a cselédszerzőhöz gorombaságokat végig hallgatni? Vagy betanítod a leányt és nyeléd a sók mérget, amíg tud rendesen tá'lni és takarítani?

— Kérlek szépen, csekélység az egész. Tudod mit. Leszaladok magam a fűszereshez!

— Hogyne, hogy holnap az egész ház erről pletyká'jon. Csak bízd rám. Majd elintézem.

— De drágám, azonnal itt vagyok, meglátod.

— Dehogyan engedem. Csak do'gozz szépen tovább. Nem akarlak háborgatni, tudom ugyanis, mi yen sok dolgod van. És délután Malvinék sokáig itt lesznek. Nem dolgozhatsz.

— Na és a tojás? Ki megy érte?

— Na hallod? Egy perc az egész. Leszaladok érte magam. Pá szivem!...

Elsiet. A férj két kezére támasztott fejével iparkodik újra belemerülni a „Logika elemel” című munkájába.

1929. szeptember 27. Péntek

Romai katolikus: Kozma, Dam. Protestáns: Adalbert. Görög keleti: (szeptember 14) Ker. felm. A nap kel 5 óra 30 perckor, nyugszik 17 óra 02 perckor. A hold kel 23 óra 41 perckor, nyugszik 15 óra 32 perckor.

— A király visszatért Beográdba. Öfelsége a király tegnap délelőtt 9 óra 30 perckor hajón visszaérkezett Beográdba.

— Nusics Braniszláv Noviszádon. Nusics Braniszláv, a kiváló szerb író, a szarajevói Nemzeti Színház volt igazgatója hét-főn Noviszádra érkezik. Nusics résztvesz a noviszádi szerb színházi egyesület október elsei előadásán, amely alkalommal a kiváló író „Gospogya minisztarka” című vígjátéka kerül bemutatásra. Nusics Braniszláv az előadás előtt humoros konferán-szot tart.

Hálás köszönetét fejezte ki a jugoszláv hatóságoknak

fáradozásukért és annak a reményének adott kifejezést, hogy amennyiben a szerencsétlenül járt Noguier pilóta jugoszláv területen esett ki a léghajóból, a hatóságok és a lakosság megértő támogatásával rövidesen megtalálják.

— Tegnap megnyitó ülést tartott Párisban a keleti jóvátételi bizottság. Párisból jelentik: A keleti jóvátétel kérdésével foglalkozó bizottság tegnap tartotta első összejövetelét, amely csak megnyitó ülésnek tekinthető, mert a tényleges munkát csak a jövő héten kezdik meg. A tegnapi ülésen az osztrák, bolgár és magyar megbízottak is megjelentek.

— Marle Pál festőművész és karikaturista kiállítást rendez Noviszádon. Marle Pál szubotocai festőművész, aki hosszabb ideig Párisban folytatta tanulmányait s a Vajdaság egyik leghíresebb karikaturistája, ma délelőtt Noviszádra érkezett. A festőművész Noviszád előkelőségeiről karikatúrákat fog készíteni s legközelebb nagyobb-szabású kiállítás keretében mutatja be karikatúráit és festményeit.

— Leégett egy istálló a Darányi telepen. Tegnap reggel fél nyolc órakor a vasuti rendőrség jelentette a városi tűzörségnek, hogy Fülöp Mihály Darányi-telep II. 41. házában tűz ütött ki. A tűzörség a Renault-fecskendővel és egy tankkal vonult ki a tűz színhelyére s megállapította, hogy a ház udvarán lévő istálló és felszer kigyulladt. A tüzet rövidesen eloltották. A felszer padlásán egy kocsi széna a tűz martalékává vált. A kár ötezer dinár, amely biztosítás révén megtérül. A rendőri bizottság megállapította, hogy a tüzet rövidzárlat okozta.

— Házitolvaj garázdálkodott a vrbaszi cukorgyárban. Vrbaszról jelentik: A vrbaszi esendőrség a hét elején letartóztatta Juhin Iván cukorgyári munkást, aki a gyár lakatos műhelyéből több szerszámot lopott el. A lopott tárgyakat megtalálták a t'lvaj munkás lakásán. Juhászt bezá'ltották a kulai járásbíróshoz.

— Kabát és ruháknak kascha szöve-tek, flanellok, parchetok nagy választékban szolid árak mellett, Kara és Fratricsevics cégnél, Novisad, Futoški put 48.

— Kötéláltali halálra ítélték Ungváron, egy gyilkos tisztiszolgát. Kassáról jelentik: Az ungvári törvényszéken tegnap ért véget, Lebea István tisztiszö'ga, gyilkossági bűnpörének tárgyalása. Beleba ez év márciusában Paclik ezredes távollétében meggyilkolta az ezredes fiatal feleségét. A törvényszék háromnapos zárt tárgyalás után tegnap délelőtt 12 órakor hirdette ki az ítéletet, amelyben Belebát orgyilkosságban mondta ki bűnösnek és kötéláltali halálra ítélte. A védő az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be.

APOLLO szept. 27, 28 és 29 Az „Ufa” filmgyár II. attrakciója!

AZ ASZFALT

8 felvonás a nagyváros életéből, szenvedélyéről és szenvedéseiről. Főszereplők: Gustav Rölich, Betty Aman, Else Heller, Hans C Schlettov és Steindück

ZARLATOK

Csütörtök, szeptember 26

A DINAR ARFOLYAMA

Budapest 9.99—10.06, Bécs 12.45—12.51
Prága 18.95—19.35, Berlin 7.34—7.36, Triest 33.60—33.65, London 276.

BEOGRADI TŐZSDE

London 276.11—275.31, Páris 223.58—221.58, Newyork 56.82—56.62, Genf—Zürich 1097.40—1094.40, Milanó—Triest 298.40—296.40, Prága 168.84—168.04, Bécs 8.0095—7.9795, Berlin 13.555—13.525, Budapest 9.9328—9.9028.

Allampapírok: 7%-os kölesön 85—84, 4%-os agrárkötvény 53.50—53.50, Hadikárpótlási prompt 403.50—403.50, december 31-ére 414—414, Nemzeti Bank 8185—8185.

BEOGRADI TERMÉNYÁRAK

Buza fővonal 77—78, 2—3%, 183—186, Buza Vrsac 77—78, 2%, 190—190, Tengeri Száva 1930. március 142.50—142.50. Irányzat: Változatlan.

ZURICHI TŐZSDE

Beograd 9.1275, Budapest 90.50, Páris 20.31, London 25.15, Newyork 518.75, Brüssel 72.125, Milanó 27.14, Madrid 76.65, Amsterdam 208.10, Berlin 123.5, Bécs 72.95, Stockholm 138.95, Oslo 138.15, Kopenhága 138.15, Szófia 3.755, Prága 15.37, Varso 58.15, Athen 6.72, Konstantinápoly 2.50, Bukarest 3.725, Helsingfors 13.05.

BUDAPESTI

HATÁRIDŐS TERMÉNYTŐZSDE

Irányzat: Lányha. Forgalm: Élenk. Buza októberre 21.—21.02, 1930 márciusra 23.53—23.54. Májusra 24.25—24.26. Rozs októberre 15.68—15.70, 1930 márciusra 18.—18.01, Tengeri májusra 16.90—16.92.

CHIKAGOI TERMÉNYTŐZSDE

Buza: Tartott. Szeptemberre 128, decemberre 134³/₈, márciusra 140¹/₈, májusra 144¹/₈. Tengeri: Szilárd. Szeptemberre 98¹/₄, decemberre 96³/₄, 1930. márciusra 101¹/₂, májusra 103³/₄. Zab: Szilárd. Szeptemberre 51³/₈, decemberre 53¹/₄, 1930 márciusra 56, májusra 57⁸/₈. Rozs: Tartott. Szeptemberre 101, Decemberre 108¹/₈, 1930. márciusra 112¹/₂.

WINNIPEG

Irányzat: Tartott. Buza októberre 143¹/₄, decemberre 144³/₈, 1930 márciusra 150⁵/₈.

LIVERPOOL

Buza: Gyenge. Októberre 8⁹/₃, 3⁴/₄, decemberre 9³/₃, márciusra 9⁸/₈, 7⁸/₈, májusra 10³/₄.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 77 kg. bácskai k. d. 192.50—195, szerémi k. d. 182.50—187.50, 78 kg. bácskai k. d. 194—196, begai uszályrakomány r. k. 198—202, árpa bácskai és szerémi k. d. 125—127.50, zab bácskai és szerémi k. d. 147.50—152.50, tengeri bácskai, bánáti és szerémi k. d. 150—155. Export malmok irányarai. Buzaliszt szept.-dec. 30 nap kaszsa, vagy 1.5% skonto 330—340, kettes 310—320, ötös 285—290, hatos 260—265, hetes 220—225, nyolcas 125—130. Egyéb malmok effektív kötési, buzaliszt nullás gg. és g. 290—300, kettes 270—280, ötös 245—255, hatos 220—230, hetes 180—190, nyolcas 120—130. Buzakorpa jutazsákban k. d. 105—110, fehér bab 2% k. d. 460—470. Irányzat: Változatlan. Forgalm: Buza 5, árpa 1, zab 1, tengeri 136, liszt 2, korpa 2.

— Indiában hírek terjedtek el Habibullah meggyilkolásáról. Londonból jelentik: Kalkuttából érkezett híradás szerint, India fővárosában az a hír terjedt el, hogy Habibullah Kantonban gyilkosságnak esett áldozatul. A hír valódiságát még nem lehetett ellenőrizni.

Három első és négy másodosztályú mérkőzés kerül eldöntésre vasárnap a noviszádi kerületben

Noviszádon egy első és egy másodosztályú mérkőzést játszanak

Vasárnap, szeptember 29-én megkezdődik az elsőosztályú bajnoki szezon. Az új bajnoki év kapunyitása előtt elismeréssel kell megállapítani, hogy a noviszádi kerület elsőosztályú csapatai mindent megtettek, hogy a vasárnap megkezdődő bajnoki kampány küzdelmei nívósak és érdekesek legyenek.

A nyári és őszi hónapokban alig múlt el vasárnap mérkőzés nélkül, sőt a legutóbbi napok során nemzetközi mérkőzésekben igyekeztek legjobb formájukat elérni a noviszádi egyesületek. Az első osztályú vidéki egyesületek is fokozott szorgalommal készültek a bajnoki kampányra, ugyannyira, hogy a holnaputáni kapunyitáson tudással és akarattal felvértezve várják a csapatok az új bajnoki évet megnyitó bírófütyöt.

A vasárnapi bajnoki fordulón három első és négy másodosztályú mérkőzés kerül eldöntésre. Az első osztályban a no-

viszádi Radnicski a Temerini TC-vel, a mitrovicai Gradjanszki a NAK-kal, a sabáci Macsva pedig a Vojvodinával mérkőzik. Az utóbbi hetek eredményeiből megállapítható, hogy valamennyi mérkőzésre néhez küzdelmet ígér, sőt a Vojvodina találkozás a sabáci Macsvával, már az első vasárnap derbi-küzdelmet jelent. A három elsőosztályú mérkőzés közül a Radnicski-TTC Noviszádon, a Gradjanszki-NAK Mitrovicán, a Macsva-Vojvodina mérkőzés pedig Sabácon kerül lejátszásra.

A másodosztályú mérkőzések közül a PAK-Szloga találkozó Noviszádon kerül eldöntésre. A petrováci Szlovácski a bajnokság egyik legfontosabb mérkőzését játssza a Makkabival Petrovácon, a petrovaradini Gradjanszki a kamenicai Fruskagoracot látja vendégül, míg a Rumai Spárta a mitrovicai Trgovacsikival mérkőzik Rumán. A vasárnapra kisorsolt kovilji Sajkás-Hajduk mérkőzés a Sajkás lemondása folytán valószínűleg elmarad.

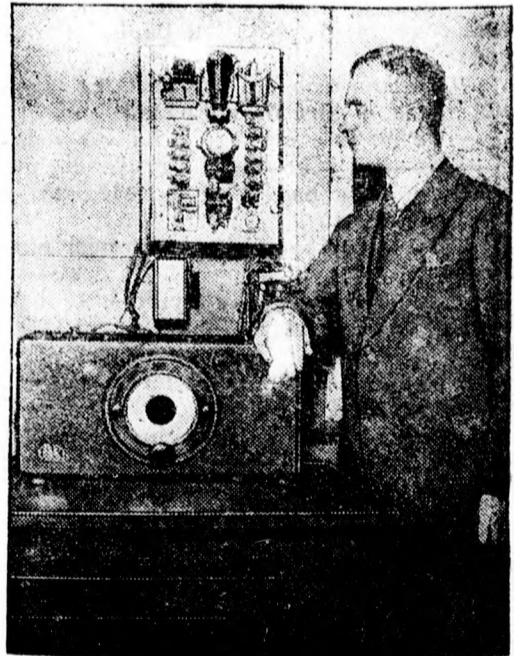
Palotaforrádalom a szubotocai alszövetségben. A szubotocai alszövetség hétfő esti ülésén válsága került az alszövetség vezetősége. Milovancev Ilija tanácsstag, a VSC, a Dulcis, az Odszaci SC és Torzai AND alszövetségi megbízottja feljelentést adott be a becseji Szoko ellen, mert a becseji pályán a VSC játékosaira követet dobáltak, a Dulcis játékosait pedig parázs botrányban majdhogymeg nem botozták Pecejejen. Miután a Szoko ellen a feljelentések Szegedinszki főtitkár jóvoltából nem sok eredménnyel kezegettek Milovancev bejelentette, hogy ha ezuttal nem teljes szigorral folytatják le a vizsgálatot, csatlakozik az ellenzékhez, ami a mai rezsím bukását jelenti és követelni fogja Szegedinszki főtitkár távozását, valamint az összes általa kezelt ügyek felülvizsgálását. A szubotocai kerület sportkörében nagy örömet keltett Milovancev utimátumszerű beadványa, mert az utóbbi időben a panaszok egész garmada hámozódott fel az alszövetségi titkár működése ellen. Remélik, hogy a szubotocai alszövetség dzsungeljében végre ismét az igazság kerekedik felül. A kérdéses ügyekben e héten tartják meg a vizsgálatot, úgy, hogy az alszövetség vezetőségének sorsa valószínűleg már a legközelebbi ülésen eldőlt.

Makedonkosz—Vojvodina 2:1 (1:0). A nagy szerencsével játszó görög együttes győzelemmel fejezte be noviszádi mérkőzés-sorozatát. A Vojvodina játszott jobban, de a balszerencse és a Makkabitól kölcsönkért Platz kapus kitűnő védeése megmentették a görög hálót a góloktól. A Makedonkosz ma Sabácon, a Macsvával mérkőzik.

— Vajdasági malmok központi szövete az utolsó Noviszádon. A bácskai malomipar képviselői tegnap délelőtti értekezletet tartottak a noviszádi terménytőzsde helyiségeiben. Az értekezleten a vajdasági malmok központi szövetezetének megalakulása került szóba. A szövetezet célja nyersanyagok beszerzése és kész malomipari cikkek eladása a szövetezeti tagok részére, továbbá pénzügyi tranzakciók lebonyolítása, takarékbetétek felvétele, folyószámlák lefektetése stb. Eddig harmincöt malom jelen-

tette be belépését a szövetezetbe, a konferencia azonban elhatározta, hogy a többi malomtulajdonosokat is felhívja a szövetezethez való csatlakozásra. Az értekezleten Faith Gyula noviszádi malomtulajdonost választották meg ideiglenes elnöknek. A vezetőség megbízta dr. Petrovics Branko tőzszei főtitkár a szövetezet megszervezésével. Az új szövetezet valószínűleg már novemberben megkezdheti működését.

Rádió — csengőjelzéssel

Ristov berlini rendőrfőnök olyan rádiókészüléket konstruált, amely minden fontos leadást csengőszóval jelez. Az új találmány főleg a büntügyi nyomozás szempontjából nagy jelentőségű.

Flzessen elő a Délbácskára

Francia csapatok kivonulnak a megszállott Rajna-vidékről

Képünk a francia csapatok Koblenz-ből való kivonulását ábrázolja.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, szeptember 27

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek, tőzsdejelentések. 12.45: Gramofónhangverseny. 13.15: Ujsághírek. 17.30: Kirándulások a Dunán és a Száván. 18: Hangversenyátvitel a Moszkva kávéházból. 20: Maroevics Fran előadása „Séta Marokkón keresztül”. 20.30: Hegedűszonáta hangverseny. Közreműködik Szlatin Vladimir (hegedű) és Butakov Alekszej (zongora). 21.35: Ujsághírek. 21.45: Rádió-kozériák. Előadja: Trifunovics Dobrica. 22.25: A rádió kvarett hangversenye.

Zagreb. 11.30: Gramofónhangverseny. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramofónhangverseny. 20.35: Esti hangverseny. 22: Könyvnyü esti zene.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvédegyalozezred zenekarának hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: A Mandics szalonzenekar hangversenye. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.45: Fulton-rendszerű képátvitel. 16.20: Thury Mária mesedélutánja. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 17.45: Operettrészletek. 19.35: Ügetőversenyeredmények. 19.45: A Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenye. 22.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, és hírek. Majd: Gramofónhangverseny.

Berlin. 14: Gramofónzene. 16.30: Zenekari hangverseny. 18.40: Gramofónhangver-

seny. 20.30: Nápolyi népdalok. 22.30: Operettrészletek.

Kassa. 12.05: Déli hangverseny. 17.10: Katonazene. 22.20: Katonazene közvetítése Brnóból.

Leipzig. 12: Gramofónzene. 13: Hangverseny. 16.30: Romantikus zene. 22: Szórakoztató zene.

München. 11.20: Gramofónzene. 12.55: Rádió-trió. 16: Délutáni hangverseny. 20.45: „Margaréta” jelenetek Gounod: „Faust”-jából.

Prága. 11.30: Gramofónzene. 12.20: Déli hangverseny. 18.30: Kamarazene. 22.20: Katonazene.

— Feloszlik a komlóexportőrök, kereskedők és bizományosok egyesülete. 1926-ban alakult meg Noviszádon a komlóexportőrök kereskedők és bizományosok egyesülete az a dícséretreméltó feladattal, hogy a komlókereskedelmet elősegítse s a külföldi piacokkal való összeköttetést fenntartsa. Az egyesületnek az volt a célja, hogy Jugoszlávia keletjén a komlókereskedelem központjába. A komlópiacra beállott válság azonban nem váltotta be az egyesület reményeit s miután a szövetség kebelében egyesült kereskedők legnagyobb része tönkrement, az egyesület vezetősége elhatározta, hogy október 13-án rendkívüli közgyűlést hív össze, amelyben kimondja az egyesület feloszlását.

Páratlanul álló torlódás fenyeget az amerikai gabonakereskedelemben. Quebecből jelentik: A gyengébb terméseredmények ellenére a nagy tároló állomások elevátorai már tulsufoltak és közel ötezer vagon új gabona vár kirakásra és tárolásra. Ha néhány napon belül nem indul meg a kivitel, akkor a gabonakereskedelem történetében páratlan torlódás állana elő. A gabonaértékesítő szövetségek nyilván azért tartják vissza az árut, mert magasabb árakat szeretnének elérni. A prei-tartományokban a cséplést már majdnem befejezték. A gabona átlagos minősége igen jó.

A ZSARNOK FÉRJ
IGÁJÁBAN

(17)

TÖRTÉNETI REGÉNY

Írta: FARKAS EMŐD

Pillanatnyi ijedségében nem is gondolt arra, hogy amikor ez írásban olyan nagy részletességgel beismer, örökös szegénybűnyet sütnék nevére és emlékére. Nem fontos meg, hogy ez írással bármikor meg lehet semmisíteni, ha ismét a régi nőtát fujja s korbáccsal veri hozzá a taktust Zsuzsanna hátán.

Azt akarta csak, hogy Zsuzsanna ki ne röpphenessen a családi fészekből s ezt az írást, amolyan lépve szőnek képzelte, melyet örökre lenyűgözhet az anyagi lélek szárnyait. Pedig más volt ez az írás, egészen más: az ő boldogságának szemfődele.

Tilosban.

Bocskay István, a hajduk vitéz fejedelme zászlót bontott a császár ellen. A vallásszabadság és a nemzeti alkotmány védelmére fogott fegyvert, ki-orotta Belgioso tábornokot és hadi népével diadalmasan vonult a Felvidék felé.

A Révayak aulikus érzelműek voltak. Bocskay közlekedtének hírére Scilla és Charibdis közé jutottak. Előli tűz, hátul víz. De őket nem voltak harcias emberek. Nem is akartak azok lenni.

Méltányo tük Bocskay nevé s ándékat, de a császárral sem akartak újat huzni. A villámló zivatar megriasztotta ugyan őket, de úgy okoskodtak, hogy majd elvonul az nélkülük is a haza egéről.

A két Révay testvér protekcionális levelet kapott a nagy szabadsághóztól. Bocskay nem volt olyan szigorú, mint a század

végén gróf Thököly Imre, aki mind elkoboztatta ama felvidéki főurak birtokait, akik nem pártoltak hozzá. Bocskay megelégedett azzal is, ha nem fordultak ellene.

Tudta, hogy a Révayak várai német őrségek közt feküsznek s ha fordulna a kocka, keservesen bűnhődnének. Beérte hát azzal, hogy se jobbra, se balra nem huzták, hanem semlegesek maradtak.

Ezért kapták az oltalom levelet. A hajduknak tehát nem volt szabad a Révayak várait és birtokait megszállani, prédálni, vagy azokon zsákmányolni.

Az igaz, hogy ez is csak egy részét tudja az erejtett arany és ezüst marhának, de azért is nagy kár volna. Amit az ellenség leorzoit, azt még visszaszerezhetük, hanem amit a testvéreink csikarnak ki, azt már semmiféle instancával sem kerithetjük vissza. Mert ha kárpótolnak is valamivel, nincs abban köszönet.

Mindezt nagyon jól tudta a kevés eszű, de fortyos gondolkozású Révay Ferenc. Zsuzsannával most úgy, ahogy békességben élt. Igaz, hogy ez jéghideg volt hozzá, akár egy jégdarab s nem hajolt az ő gerle bugására, hanem azért nem merete tagialni, püfölni, mert Zsuzsanna mindjárt ezzel fenyegette: — Vigyázzon keimeld, mert csaffá teszi Bakics bátyánk.

Ennyi elég volt, hogy felhútsa szerelmi fiévet s azzal együtt szikrázó dühét is. Mert később már beáta, hogy olyan éles fegyvert adott ő azzal az írással az unokabátyja kezébe, amellyel a veséjét is átjárhatja.

Zsuzsanna most már talán szívesen is vett volna egy kis üleget, csak hogy Bakicsot elhivathassa. Mert már régen nem látta és olyan szomorú volt egész nap, mint akinek semmi öröme többé az életben.

Hanem hát a háborus világban nem nagyon tisztelik a mások tulajdonjogát, kiváltképpen pedig nem a katonák a polgárságét. A hajduk szerették a prédát, eleget huzott tőlük a német, most ők sem kimélték

a bugyogós hadat, de még azokat sem, akik hozzájuk szitottak.

Tudta ezt Révay s akármennyire szerette is a gazdag asztalt, a nehéz borokat, nem prédálta a vagyonát s azt sem akarta, hogy a fúrge hajduk elharácsolják a sok arany és ezüst marháját, már ahogy abban az időben a kincseket nevezték, volt ám pedig neki szép számmal ilyen nemes ércből való marhája.

Voltak ott drága nyakbavető láncok, gyémántos rózsák, öreg és aprószemű rubintok, gyöngyök, smaragdok, gyémántszemekkel kirakott nagy arany fülönfüggők, arany korsók, ezüst kupák, ékköves gyűrűk, drágaköves övek, bogláros és gyöngyös süvegek, harangalaku arany és ezüst poharak, hólyagos és szőlőformára készült poharak, bílikomok, virágos kupák, ezüst kannák, sávosan aranyozott szép mosdómedencék, nyolcszögű és tikmoy formájú formájú mosdóval, öreg, kivert, kerekded medencék Szent Pál történetjének fordulását, aranyozott csészek, a két fülén gyikkal és sárkányfejű, csésze módra csinált vödrök, ezüst palackok, sötartók és pincetokkok, gyertyatartók, kanalak, vilák, tokban levő aranyos taréju tányérok, uti pohárszékek, ezüst tálak, poharak. Köztük nádméznek való apró barázdás poharacsák, aranyba foglalt rubint és türkiszköves, vörös hüvelyű szablyák, aranyozott vörös bársonyhüvelyű kardok, három völgyű (élű) török szablyák, drágaköves pallosok, botok, gyönyörű lószerszámok: ezüst zabtlak, ékkövekkel kirakott szügyelők, cafrangok, bogláros nyergesek, kések, atlasz és selyemszövetek, ónedények, amelyek akkoriban igen drágák voltak s a gazdagságot jelképezték.

Lehetetlen volna mind felsorolni a Révay uram temérdek sok arany és ezüst marháját, volt tehát mit feltennie a portyázó hajduktól.

Folytatása következik.

Sziveskedjék tudomásul venni, hogy régi vállalatom a Primorska ulica broj 3. alatt feloszlott.

UJ VÁLLALAT!

Autó és Traktor garage
Autó mosoda
Kényelmes és modern Box
Gép műhely
Autogen hegesztés

STERN BÉLA

NOVISAD, FUTOSKI PUT 68
 TELEFON 25-34

APRÓ HIRDETÉSEK
 úgy hétköznap, mint vasárnap.
 Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

ELADÓ
 HÁZ örökön eladó. Darányi telep II. csoport 6. szám. 3414

ELADÓ ujonnan épült ház, 30 év óta fennálló fűszerüzlet és vendéglővel, elköltözés miatt. Cím Lapszki András. Maradik (Srem). 3391

KERESLET
 ÖGYNÖKÖK, rőtőáru részletfizetési eladásra, szép kereseti lehetőségekkel, azonnal felvételnek. Cím a szerkesztőségben tudható meg. 3395

ELEGÁNSAN butorított, különbejárattal szobát keres banktisztviselő. Ajánlatokat „Állacó” jelíggel a kiadóba ker. 3400

Hirdetéseket felvesz a Delbacska kiadó hivatala

KÜLÖNFÉLE
 JÓ HÁZIKOSZT kapható, esetleg házönvívul is. Deákok és deákányok abonómára felvételnek. Leona Vider, Futaki u. 36. 3006

Beogradi
különféle
 eszenciák és
mézet
 előállító gyár
 keres a Vojvodina részére a fűszerkereskedőknek jól bevettelt magass jut-lék mellett
 UTAZÓI
 Érdeklődők forduljanak bővebb felvilágosításért Berger Novisad, Pasiceva ul. 11. cőhöz

NEOVES HELYSÉGEK
SZARAZZA TETELET
 kőműves falazással
 vállalkozó
 BEOGRADSKA FABRIKA ASFALTA I KATRANSKIH PROIZVODA főgyárában
 NOVISAD, Mali Liman Strahino ul., Telefon 26-47
 Kérjen ajánlatot!

UJDOVSÁG! SZENZÁCIÓ!
KOLIBRI HERCEG ÉS HERCEGNŐ!
 A világ legkisebb emberei mint házaspárok, akik városunkba érkeztek. A huszadik század csodája, alacsony terméssel rendelkezők. A herceg 60 centiméter magas és 27 éves, a hercegnő 70 centiméter magas és 2 éves. Ők városunkon való átutazásuk alkalmával csak néhány napot töltenek városunkban.
 Meghívjuk a tisztelt közönséget, hogy mindenki nézze meg ezt a ritka látványosságot.
 Dunavska ulica 12. A sétaterrel szemben
Belépti díj csak 2.- dinár

Verseny tárgyalási hirdetmény
 A novisadi róm. kat. egyházközség árlejtést hirdet a plebánia templomban levő 2 drb. gyóntatószék átalakítási munkálataira, valamint 2 drb. új csukott gyóntatószék elkészítésére.
 A munkálatokról szóló részletes költségvetés a hitközségi irodában vehető át a hivatalos órák alatt, d. e. 8—12 d. u. 3—5 óra között.
 Leveleli zárt ajánlatok 1929. évi október hó 5-éig adhatók be a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt.
 A hitközség fenntartja magának a szabad választás jogát.
 Novisad, 1929. szeptember hó 26-án.
 Fáth Ferenc
 esperes apát-plebános
 hitközségi elnök

A szerkesztésért és kiadásért ideiglenesen Andrée Dezső felel.

Követésre méltó példa

Egy berlini postahivatalban érdekes újítást léptettek életbe. A levélfeladási salter mellett ugyanis egy komplett papírkereskedést rendeztek be, amelyben a feladó a szükséges írószereket, levélpapírokat és blankettákat vásárolhatja. Csakugyan követésre méltó újítás.

...

A betevők megrohanják a frankfurti pénzügyintézeteket

Megirtuk, hogy a frankfurti biztosító rt. összeomlásával kapcsolatban a betevők megrohanják a frankfurti pénzügyintézeteket is, nevezetesen a Frankfurti Takarékpénztárt. Egy nap alatt nem kevesebb mint három

millió márkát fizettek ki a frankfurti pénzügyintézetek a megriadt betevőknek. Képünk a közönség sorakozását ábrázolja a Frankfurti Takarékpénztár helyiségei előtt.

ÉRTESITEM
 tisztelt vevőimet, hogy üzememet Novisad, Njegoseva 9 alól
áthelyeztem Kr. Aleksandra 9. alá
 Az elkövetkezendő szezonra nagy raktárral állandó mélyen tisztelt vevőim rendelkezésére, mindenkinél olcsóbb áron. Átalakítást, festést minden színben, 12 óra alatt, vidékiek 6 óra alatt kielégítve. Vasalást, szalagcsérét stb. kényelmes helységemben megvárni is lehet
FOJT, kalapos mester

Ujitsa meg!
 előfizetését

VIZBEN MOSHATÓ
 glacé és szarvasbőr kesztyűk
FISCHER J. és FIA, NOVISAD
 Kralja Petra ul. 23.

IRDESSEN
 A
DÉLBACSKÁBAN